

La nova edició espanyola de la CDU: arriscar-se al canvi?

MARIA D. GILI MARTÍNEZ*
JOSEP VIVES I GRÀCIA**

Resum: Anàlisi de l'edició mitjana de la CDU en relació a l'edició abreujada anterior. S'estudien els canvis incorporats en la presentació física (llegibilitat), les taules sistemàtiques (desenvolupament, incorporacions, baixes), i la recuperació del seu contingut mitjançant l'índex. Es valora la seva utilitat pràctica a l'hora d'aplicar-la a la classificació dels documents actuals.

1. Introducció

Abans d'adoptar aquesta nova eina de treball, cal que cada centre realitzi un estudi minuciós dels canvis realitzats en relació a l'edició que substitueix. Per facilitar aquesta tasca professional, aquest article intenta oferir una primera visió de conjunt de les variacions introduïdes.

Es pretén respondre a les quatre preguntes més previsibles quant als canvis: com és la presentació física?; quins canvis de notació s'introdueixen en cada classe?; quines són les característiques de l'índex? i, quines característiques generals defineixen la nova edició?

Cadascun dels apartats que estructuraven aquest article respon a un d'aquests interrogants. Els redactats són independents, de manera que hom podrà llegir-los sense haver de remetre's a la resta del text. Cal puntualitzar que l'apartat 3, referit a les taules, tot i ésser minuciós, no pretén l'exhaustivitat:¹ el criteri seguit a l'hora d'entrar en detall ha estat aprofundir quan les variacions eren menys evidents a primer cop d'ull. Igualment, cal advertir que el lector no trobarà valoracions

* Diplomada en Biblioteconomia i Documentació.

** Biblioteca del Centre d'Ensenyament Superior de Nutrició i Dietètica (CESNID), Centre adscrit UB. Article arribat el febrer de 1997.

1. Si qualsevol professional hagués de menester informació més detallada, pot establir contacte amb qualsevol dels autors consultant el directori del Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, o a través del consell de redacció d'aquesta publicació.

quant a l'estructura interna de la classificació ni la idoneïtat de la terminologia emprada en alguns noms de classe, tant perquè els autors parteixen del convenciment que la CDU continua essent una eina important en la tasca de l'analista documental, com perquè l'objectiu de la contribució és analitzar el caire pràctic de l'obra i no l'esquema actual de la CDU.

2. Presentació de l'obra

a) Contingut

La nova edició en castellà de la Classificació Decimal Universal² inclou, segons el tríptic informatiu de l'obra, un 40% més de termes, això és, unes 50.000 entrades, recollides del MRF (Master Reference File). El MRF és la base de dades que actualment aplega la totalitat de la Classificació Decimal. Per la quantitat d'entrades que inclou se la pot considerar una edició mitjana. L'objectiu de l'obra és substituir la sisena edició abreujada,³ ja exhaurida, obra que fins ara era la utilitzada de manera habitual per una bona part de centres de l'Estat espanyol.

b) Presentació física

Editada en dos volums, el primer conté les taules sistemàtiques i el segon l'índex alfabètic. Aquesta presentació en dos volums resulta molt útil a l'hora de treballar simultàniament amb taules i índex. Les indicacions pràctiques per a la seva utilització es poden completar amb la lectura de la *Guia para el uso de la CDU* editada per la mateixa AENOR.⁴

c) Llegibilitat de l'obra

Taules sistemàtiques

Com a la sisena edició, els números de classificació es disposen en dues columnes per pàgina, separades per una línia vertical. La presentació de les subdivisions és, però, diferent, ja que si a la sisena no repetia el número principal, en

2. *CDU: Classificació Decimal Universal* (Madrid: AENOR, 1995), 2 vol. Norma UNE 50-001. ISBN 84-8143-019-6 (o.c.).

3. *CDU: Clasificación Decimal Universal: edición abreviada española*, 6ª ed. rev. y act. (Madrid: AENOR, 1991), 462 p. UNE 50-001, 4ª rev. ISBN 84-86688-53-1.

4. I.C. McIlwaine, *Guia para el uso de la CDU, Clasificación Decimal Universal: una guía introductoria para el uso y aplicación de la CDU* (Madrid: AENOR, cop. 1994). 121 p. (FID; 703), ISBN 84-86688-98-1. Vegeu-ne la ressenya d'Ana Lopo Caurín a *Item*, núm. 17, p. 112-113.

aquesta nova edició s'ha optat per indicar la notació completa del número de classe. Aquesta variació és positiva, especialment en classes molt llargues o subdivisions que queden dividides en dues pàgines. Paral·lelament s'ha eliminat la línia vertical que indica la presència de subdivisions auxiliars especials, la qual cosa ara s'indica amb l'epígraf *Auxiliares especiales*. Malgrat que segurament sigui una qüestió d'hàbits, sembla més clara la indicació mitjançant la ratlla vertical.

Requereixen una especial atenció la tipografia i la disposició dels elements emprades en l'obra, ja que les optades per aquesta nova edició no permeten, en una consulta ràpida, fer-se una idea general de la distribució de les subdivisions, cosa que sí permetia l'edició anterior. Com a conseqüència d'això, la «navegació» dins de l'obra resulta bastant lenta, especialment si no se sap concretament què es busca.

Els números de classe es destaquen amb l'epígraf *Divisiones principales* i, per afavorir la rapidesa en la localització de la informació, s'utilitza el doble espai entre números de classe del mateix nombre de dígitos.

Índex

L'índex ocupa el segon volum de la present edició de la CDU. La breu introducció esmenta els criteris d'inclusió i d'excepció a l'hora de buidar el contingut de les taules; també indica l'ús de parèntesis per especificar l'àmbit de coneixement al qual es refereix un determinat mot quan apareix més d'una vegada i, finalment, anuncia l'ús d'un guió quan, sota una entrada, es considera algun aspecte més concret.

El pròleg de l'índex ens adverteix que la classificació d'un document s'ha de fer a partir de l'estudi de les taules i no només amb el número de classe recollit a l'índex, número que solament haurà de servir per confirmar l'encert en l'elecció i per considerar les classes relacionades amb l'escollida. A continuació, prop de cent-cinquanta pàgines a triple columna, ordenades paraula a paraula conformen el cos del volum.

Una primera ullada a aquest índex, teòricament l'instrument ràpid de recuperació de la informació continguda a les taules, permet detectar massa entrades en què, per falta de sagnats, coincideix la primera paraula. En són exemples totes les paraules que comencen per: *Bibliotecas*, *Derecho*, *Geografía*, *Geometría*, *Historia*, *Lenguajes*, *Lenguas*, *Mar*, *Montañas*, o *República*, entre d'altres. Es tracta d'un factor que en dificulta seriosament la consulta, perquè el tècnic es veu obligat a repassar cada línia per detectar el canvi en la primera paraula.

3. Principals canvis introduïts a les taules sistemàtiques

La metodologia a l'hora d'estudiar els principals canvis introduïts en la nova edició ha estat puntejar número a número la totalitat d'ambdues edicions, abreujada i mitjana. Aquest mètode, que garanteix un estudi acurat de les taules, ha permès detectar canvis importants no inclosos en la introducció de l'obra i molt breument assenyalats en la *Guia para el uso de la CDU*.⁵

Taula Ic: Subdivisions auxiliars comunes de llengua

Els números de classe de les subdivisions auxiliars de llengua han estat modificats completament en relació als de l'edició anterior. S'han ampliat, a més a més i de manera molt important, totes les llengües no occidentals (llengües asiàtiques, africanes, índies i xineses). A tall d'exemple, en la següent relació de llengües europees, s'indica, primerament, la notació antiga, i, precedit per una fletxa, el nou número de classificació en negreta:

=20	Anqiès	=50	Italià
	→ = 111		→ = 131.1
=30	Alemany	=60	Castellà
	→ = 112.2		→ = 134.2
=393.1	Neerlandès	=690	Portuguès
	→ = 112.5		→ = 134.3
=395.9	Islandès	=699	Gallec
	→ = 113.3		→ = 134.4
=396	Noruec	=71	Llatí
	→ = 113.5		→ = 124
=397	Suec	=75	Grec clàssic
	→ = 133.6		→ = 14'02
=398	Danès	=774	Grec modern
	→ = 113.4		→ = 14'06
=40	Francès	=916.9	Euskera
	→ = 133.1		→ = 361
	Provençal		
=490	Occità	—	Valencià
	→ = 133.2		→ = 134.11
=499	Català		
	→ = 134.1		

Algunes variacions estructurals a destacar són: la llengua catalana ha deixat d'estar subordinada a la francesa; el valencià s'incorpora a les taules com a subdivisió del català, i s'afegeixen els números de classe corresponents als llenguatges artificials (esperanto, volapuk, *langue bleue* i interlingua).

5. *Ibidem*.

En relació a l'edició prèvia, cal considerar també l'existència de la subdivisió auxiliar comuna =93 corresponent a llenguatges de programació. Aquesta subdivisió auxiliar es trobarà també com a subdivisió auxiliar especial a llenguatges artificials emprats per a instruccions de les màquines, 681.3.062 i 811.93. Tots tres poden completar-se mitjançant extensió alfabètica, per exemple:

=93Pas
681.3.062Pas
(llenguatge de programació Pascal)

Taula Ie: Subdivisions auxiliars comunes de lloc

Les subdivisions auxiliars comunes dedicades a la designació fisiogràfica (2) han estat desenvolupades àmpliament, de la mateixa manera que els indrets del món antic (3).

(4) Països i indrets del món modern

En molts casos, l'edició abreujada es quedava curta pel que fa a la possibilitat d'indicar concretament la zona determinada d'un país a la qual feia referència un document. La present edició, en canvi, inclou unes subdivisions geogràfiques molt completes.

Al començament de la descripció de cada continent s'hi han incorporat subdivisions per àrees geogràfiques mitjançant guionet. Així s'especifiquen, per exemple, Orient Mitjà amb (5-011) o Europa del sud amb (4-013).

Es manté la notació per a la majoria de països, tot i que, a causa dels darrers canvis polítics es modifiquen els següents números de classe:

(430) *Alemanya*, manté l'estructura dels *lander* dividits en dos grups: els pertanyents a l'antiga RDA, (430.2), i els corresponents a l'antiga RFA, (430.1). Els números de classe de cada *land* han estat modificats, i també s'han ampliat les subdivisions corresponents als antics estats alemanys fins al 1934.

(437.1/.2) *República Txeca*, i (437.6) *República Eslovaca*, roman inalterada la numeració que ambdues jurisdiccions tenien fins abans de la seva separació, i queda reduït l'abast de la República Txeca de (437.1/.6) a (437.1/.2).

(497.1) *Iugoslàvia*, es manté per a les repúbliques iugoslaves fins al 1991 i per a les actuals Sèrbia, Montenegro i Macedònia. Les actuals repúbliques independents d'Eslovènia, Croàcia i Bòsnia i Hercegovina queden representades respectivament per (497.4), (497.5) i (497.6).

0. Generalitats. Ciència i coneixement. Organització. Informació. Documentació. Escriptura. Bibliografia. Biblioteconomia. Institucions. Documents i publicacions en general

00 Prolegòmens. Fonaments de la ciència i la cultura

S'han ampliat les subdivisions dedicades a les bases conceptuals de la ciència i del coneixement al 001.1, i s'han incorporat codis numèrics corresponents a la tipologia dels centres de documentació, és a dir el 002.6.

Al 006, normalització i normes, s'amplien tots els enunciats de la sisena edició abreujada, de manera que es pot perfilar tot allò relatiu als aspectes conceptuals del procés de normalització, 006.015, a l'àmbit geogràfic en què s'apliquen les decisions de determinada organització, el procés d'elaboració de normes, i el d'aplicació al 006.03/.06.

02 Biblioteconomia

S'observa la inclusió de les qüestions referides a disseny de l'espai exterior i interior de les biblioteques, a més a més del mobiliari, en el 022; s'amplien, a més, els aspectes referits a l'animació i els aspectes psicològics de la lectura en el desenvolupament del 028.

06 Organitzacions

Com a novetats, el 06.055 contempla la tipologia de publicacions i el 06.07 amplia els esdeveniments públics. Pel que fa al 069, museus, es contemplen les accions d'extensió i les activitats de projecció pública i dinamització cultural. Com en el cas de les biblioteques, s'inclouen nous epígrafs per als aspectes arquitectònics i d'equipament en el 069.2.

1. Filosofia. Psicologia

11/13 Metafísica. Filosofia de la ment i de l'esperit

Es destaca el creixement dels aspectes relatius a l'estudi de l'ésser (ontologia), 111; els fins (teleologia), 124; i, en menor grau, la llibertat, 123. Molt remarcable el desenvolupament de 133.52, astrologia. Com a exemple, esmentar la incorporació dels horòscops, en el 133.526.

159.9 Psicologia

S'han ampliat els números de classe per a la psicofísica i la psicometria, 159.938; els diferents estats emocionals, 159.942; la relació memòria-aprenentatge, 159.953; i el procés de formació de les idees i conceptes, 159.955.

16 Lògica. Epistemologia

Tant els principis teòrics de la lògica, 161, com les subdivisions auxiliars espe-

cials de la lògica matemàtica, 164, i el mètode científic, 168, queden força més ampliat en comparació a l'edició abreujada. Es completa el procés d'investigació científica, 167, i els corrents dins de la teoria del coneixement, 165.

17 Moral. Ètica

Sense cap mena de dubte, és la divisió més desenvolupada de la classe 1. S'hi incorpora un gran nombre d'auxiliars especials que cobreixen aspectes del judici i de la llei moral, 17.022/.026, i de les diverses ètiques, 17.03. Quant a les divisions principals, es mantenen les corresponents a la moral social, familiar, professional, 171/174, i la relació entre moralitat i societat, 177.

2. Religió. Teologia

22 Bíblia

S'hi ha incorporat una subdivisió especial per a cadascun dels llibres que conformen les Sagrades Escriures.

23/25 Cristianisme. Religió cristiana

En general s'hi desenvolupen tots els epígrafs corresponents a aquestes subdivisions: s'han augmentat considerablement els apartats referents a la vida de Jesucrist, 232, i s'han completat diversos aspectes de la fe, 234; s'han inclòs subdivisions completes de les accions humanes, 241.1, i una exhaustiva llista sobre els pecats, 241.4; s'ha reforçat també el que fa referència al mobiliari i decoració de les esglésies 247.

26/28 Església cristiana en general

S'amplien: els aspectes referents a l'organització de l'església, 262; les subdivisions auxiliars especials del 264 mitjançant guionet i els efectuats per .0, que recullen els diferents ritus i litúrgies cristianes.

S'augmenten les possibilitats dels epígrafs referits a nous ordes monàstics, 271; l'extensa llista dedicada a heretgies i cismes en el 273; la relació de tipologies d'esglésies incloses en el 281, esglésies cristianes, sectes, denominacions; i també el referit a les esglésies protestants («sectas protestantes» a l'original) en el 284.

29 Religions no cristianes

El 291, ciència i història de les religions, inclou subdivisions per classificar aspectes referents a l'antropologia de la religió (mites, fetixisme, tabús, etc.). Els xamans, per exemple, queden inclosos al 291.612. Es recullen aspectes polítics de la religió a 291.7 (missions, guerres religioses, persecucions).

Pel que fa al 292/299, les religions dels hindús s'han vist completades amb subdivisions del 294 i, de manera molt més extensa la religió jueva, 296.

3. Ciències socials. Estadística. Política. Economia. Comerç. Dret. Govern. Assumptes militars. Benestar social. Assegurances. Educació. Folklore

30 Teoria, metodologia i mètodes en les ciències socials

Es tracta d'una classe gairebé nova perquè s'hi han introduït ampliacions considerables tant en les subdivisions auxiliars especials, com en les divisions principals.

31 Demografia. Sociologia. Estadística

Es desenvolupa el 311, estadística, que incorpora tot el que fa referència al disseny, realització i elaboració de les dades, 311.21.

Queda eliminat el número 312, estadística de la població, a favor del 314, demografia. La sociologia, 316, es beneficia d'una ampliació que afecta tant les subdivisions auxiliars especials com les divisions, tot i que molt més accentuadament aquestes darreres. Mereix especial esment el número de classe 316.6, corresponent a l'estudi, sota diverses perspectives, de la integració social dels individus i col·lectius marginals/marginats. Es contempen àmbits com ara la psicologia, el procés de socialització, els tipus de comportament, les actituds col·lectives envers els discapacitats socials i el posicionament de l'opinió pública quant a temes conflictius (tot i que no només respecte dels col·lectius esmentats, com es desprèn de l'exemple proposat: els míssils nuclears) i tot allò relacionat amb la sociologia de la cultura i la comunicació social.

Finalment, assenyalar la desaparició del 316.63, consciència social, a favor del 316.64 i, la inclusió del terme «estat del benestar» al 316.323.6

32 Política

Tot i que les noves incorporacions no suposen una variació extremadament significativa, quantitativament parlant, cal destacar el desenvolupament de les subdivisions auxiliars especials del 321, aspectes teòrics de l'estat i del poder; els temes relacionats amb l'autonomia, 323.17, les relacions entre els ciutadans i l'estat, inclosa la participació dels primers, i les formes de resistència 323.21/.28.

33 Economia

Al marge de completar a bastament els números de classe inclosos en la sisena edició abreujada, les principals aportacions se situen en:

a) El 330.34, teoria del desenvolupament econòmic; el 330.5, economia nacional; i 330.8, història i corrents de pensament econòmic. En ambdós temes s'arriba a un grau de detall major que a la sisena edició.

b) L'àmbit del treball: salaris, ergonomia, carrera professional i formació permanent a càrrec de l'empresa, la higiene i la seguretat laborals i els temes relacionats amb l'ocupació es detallen a 331.2/.9. S'hi incorpora una auxiliar especial, -06.29, per al treball temporal.

c) El corresponent a finances públiques, 336, en què s'augmenta l'abast de les qüestions relatives a economia pública (pressupostos, ingressos, impostos), 336.1.

34 Dret. Jurisprudència

Totes les divisions principals disponibles en la sisena edició es veuen desenvolupades. Es pot destacar el tractament dels delictes contra la infància, 343.62; el dret econòmic, sobretot la regulació del mercat i de la producció, 346.54; els drets i actes legals, 347.12/.13, així com la resta de la classe, sobretot el que fa referència a persones físiques i jurídiques, drets reals i obligacions, els auxiliars especials del 347.77/.78 (propietat industrial i intel·lectual) i el procediment civil, 347.91/.95.

36 Protecció a les necessitats materials i espirituals de la vida

Són remarcables les ampliacions relatives a riscos del consumidor en relació a la producció, 366.43; tipus de suport rebut per les associacions de consumidors, 366.52; informació continguda en els reclams comercials (rètols, etiquetes), 366.64. Igualment s'incrementen les divisions relatives a assegurances, 368.

37 Educació. Ensenyament. Formació. Lleure

Llevat dels aspectes arquitectònics i d'equipament, 371.6, no es donen variacions ni ampliacions substancials. Esmentar que els aspectes de disseny curricular s'han d'incloure en el 372, que ara abasta l'educació infantil i la primària.

Finalment, advertir el que podria ser un error tipogràfic: que la classe del 38 és al final de la del 37, sense que s'hi hagi incorporat cap encapçalament tipogràficament destacat com en els altres casos.

39 Etnologia. Etnografia. Folklore. Usos i costums. Vida social

En termes generals, tota aquesta classe es beneficia de subdivisions més específiques mantenint l'estructura de la sisena edició abreujada, característica més evident per al món del vestit, 391, i els dels costums de la vida privada, 392; el 395, etiqueta i protocol; el 398.332, festes populars, religioses o no; i el 398.4, dedicat al món sobrenatural.

5. Matemàtica. Ciències naturals

En vista de l'espectacular augment de subdivisions assignades a tota la classe, resultaria massa extens un comentari exhaustiu de les ampliacions realitzades en aquesta classe. S'ha optat per comentar aquelles modificacions més importants:

51 Matemàtica

És rellevant el desenvolupament de tot allò relacionat amb les bases matemàtiques de la informàtica, 519.67/.68, cibernètica, informació i lingüística matemàtica, 519.7.

53 Física

Es tracta de la subdivisió més afectada per canvis de tot tipus, especialment importants per a la mecànica, 531, que es reestructura íntegrament. Sota aquest índex s'apleguen els antics 531/534, concentrant tota la matèria en el 531 i, per tant, deixant buits la resta. Sense intenció d'exhaustivitat, el següent resum comparatiu permet una primera aproximació als canvis quantitius i qualitius realitzats (en negreta s'assenyalen els índexs i denominacions corresponents a la nova edició):⁶

- 531/534 Mecànica
 - **531 Mecànica**
- 531 Mecànica general. Mecànica dels cossos sòlids i cossos rígids
 - **531.1 Mecànica racional. Mecànica de cossos sòlids i rígids**
- 531.1 Cinemàtica. Mecànica matemàtica. Geometria del moviment
 - **531.12 Mecànica d'una partícula (punt material). Sistemes i cossos rígids**
- 531.2 Estàtica. Força. Equilibri. Força d'atracció
 - **531.123 Mecànica d'una partícula (punt material). Sistemes i cossos rígids**
- 531.3 Dinàmica . Cinètica
 - **531.12 Mecànica d'una partícula (punt material). Sistemes i cossos rígids**
- 531.5 Gravidesa. Gravitació. Pèndul. Balística
 - **531.123.6 Atracció. Lleis de gravitació**
- 531.7 Mesura geomètrica i mecànica. Tamany. Mètodes. Unitats
 - **531.18 Quantitats mecàniques. Mesures. Instrumentació. Unitats de mesura**
- 531.8 Teoria de les màquines. Generalitats sobre la tècnica mecànica
 - **531.17 Teoria de mecanismes i màquines**
- 532 Mecànica dels fluids. Hidràulica
 - **531.3 Mecànica de fluids**
- 532.1 Hidrostàtica en general
 - **531.31 Hidroaerostàtica. Cinemàtica de fluxs**
- 532.2 Equilibri dels líquids
 - **531.312.4 Equilibri de líquids i gasos**
- 532.5 Moviment dels líquids. Hidrodinàmica
 - **531.32 Hidrodinàmica i fluxs incompressibles**
- 533 Mecànica dels cossos gasosos. Aerodinàmica. Física del plasma
 - **531.33 Dinàmica de gasos. Aerodinàmica. Fluxs compressibles**

6. No s'ha trobat l'equivalència dels següents índexs: **531.4** Treball. Pes. Massa. Fricció. Resistència passiva; **531.6** Energia mecànica; **532.3** Cossos submergits i cossos flotants. Estabilitat. Metacentre; **532.7** Teoria cinètica dels líquids. Òsmosi. Dissolucions i solucions; **533.5** Física del buit. Gas enrarit; **533.7** Teoria cinètica dels gasos. Continuitat dels estats d'agregació; **533.9** Física del plasma; **534.1** Vibració dels cossos; **534.4** Anàlisi i síntesi dels sons; **534.5** Composició de les vibracions.

- 533.1 Propietats dels gasos
→ **531.83 Propietats mecàniques dels gasos**
- 533.2 Elasticitat. Compressibilitat. Solidificació i líquefacció dels gasos. Mescla de gasos
→ **parcialment recollit al 531.83 Propietats mecàniques dels gasos**
- 533.6 Aerodinàmica
→ **531.33 Dinàmica de gasos. Aerodinàmica. Fluxos compressibles**
- 534 Acústica. Vibracions
→ **533.77 Acústica**
- 534.2 Propagació del moviments vibratoris
→ **531.771 Teoria del so. Vibracions sonores i ones**
- 534.3 Sons musicals i percepció del so
→ **parcialment recollit al 531.777 Acústica musical**
- 534.6 Tècnica de les mesures acústiques
→ **parcialment recollit al 531.778 Mesures acústiques. Mesura del so i de l'ultrasò**
- 534.7 Acústica fisiològica i mèdica
→ **531.767 Bioacústica; 531.77 Acústica**
- 534.8 Acústica aplicada (principis teòrics)
→ **531.775 Acústica arquitectònica**

Pel que fa a la resta de la classe, tots els números de classificació indicats a la sisena edició abreujada han estat desenvolupats àmpliament.

54 Química

El fet que s'hagin completat exhaustivament les subdivisions auxiliars especials de tota la classe justifica la seva omissió en el 543, concretament 543-1 i 543-4 (estat de la substància i reactius, respectivament).

S'han efectuat canvis, com els que es detallen a continuació, seguint la mateixa presentació que en l'apartat anterior:

- 543.243 Precipitació per sals de plata
- 543.244 Precipitació per sals diferents a les de plata
→ **543.243 Valoració per precipitació**
- 543.25 Electroanàlisi. Mètodes electrolítics i electromètrics
→ **543.55 Electroanàlisi. Anàlisi electroquímica**
- 543.46 Anàlisi interferomètrica
→ **543.453 Anàlisi interferomètrica**
- 543.47 Anàlisi polarimètrica. Polarimetria
→ **543.454 Mètodes basats en la rotació del pla de polarització de la llum per substàncies òpticament reactives. Anàlisi polarimètrica**
- 543.53 Anàlisi radioquímica. Anàlisi per activació
→ **543.522 Anàlisi d'activació**
- 543.7 Anàlisi de substàncies inorgàniques
→ **543.62 Anàlisi de substàncies inorgàniques**
- 543.8 Anàlisi de substàncies orgàniques
→ **543.63 Anàlisi de substàncies orgàniques**

Finalment, assenyalar la desaparició de la taula de correspondència entre el símbol de cada element químic, la notació segons la CDU i el nombre segons la taula periòdica.⁷

55 Ciències de la Terra

Com a variacions puntuals, es pot destacar la desaparició dels índexs 551.506.21 i 551.506.22, corresponents, respectivament, a les observacions meteorològiques en el primer i segon any polar, i en l'any geofísic internacional.

56 Paleontologia

Arran de la revisió efectuada al 59, zoologia, tot allò referent a les restes de l'*Homo sapiens* ha estat traslladat del 569.9 a 569.89, homínids, primeres formes humanes. *Homo sapiens*.

57 Ciències biològiques en general

Sense detectar-se modificacions en l'estructura, val la pena indicar el desenvolupament de totes les seves subdivisions, en especial les del 577, bioquímica, biologia molecular i biofísica.

58 Botànica i 59 Zoologia

Aquestes dues subdivisions han vist incrementades i completades de manera molt extensa les subdivisions existents a la sisena edició. Cal indicar que els homínids passen del 599.9 al 599.89.

6. Ciències aplicades. Medicina. Tècnica

En general, s'ha produït un augment important d'índexs sense variacions estructurals rellevants respecte de l'edició abreujada. A continuació, s'assenyalen els aspectes que poden resultar més interessants per als analistes documentals.

61 Medicina

S'ha desenvolupat l'embriologia, 611.013 i la histologia. Al 613, higiene i sanitat privada, s'hi incorpora, entre d'altres, el 613.888 per designar els mètodes anticonceptius.

Resulten importants les subdivisions en el 615.8, fisioteràpia, radioteràpia i altres remeis no medicinals, ja que s'hi inclouen: acupuntura, 615.814; respiració artificial, 615.816; control en la dieta, 615.874. Igualment útils resulten les ampliacions del 616, patologia, ja que s'han contemplat: asfíxia 616-001.6; arteriosclerosi 616-004.6; trastorns circulatoris locals 616-005; aspectes relacionats amb l'oncologia 616-006; trastorns funcionals i metabòlics 616-008; i geriatría 616-

7. Aquesta taula es pot trobar a: McIlwaine, p. 68-69.

053.9.

Dins del 618, ginecologia, obstetrícia, s'hi inclouen molts índexs nous, sobretot en la cadena 618.1/.7, per exemple: menopausa, 618.173; esterilitat femenina, 618.177; alletament, 618.63.

62 Enginyeria. Tecnologia en general

En el marc del desenvolupament enunciat per a tota la classe, s'ha de destacar el desenvolupament de les subdivisions del 621.039, tecnologia nuclear; l'àmbit de les armes atòmiques, nuclears i termonuclears, 623.454.8, especialment amb la introducció de la contaminació radioactiva o la protecció contra les armes nuclears.

S'amplia igualment tot allò relatiu a espais de circulació, 625.7, carreteres i camins en general, especialment vies urbanes, els senyals de localització de carreteres i mobiliari urbà.

63 Agricultura. Silvicultura. Zootècnia. Caça. Pesca

És destacable l'increment dels aspectes relacionats amb el 633/635, conreus i horticultura; el 637, productes dels animals domèstics; i 638, cria d'insectes i altres artròpodes.

66 Tecnologia química. Indústria química. Indústries afins

El considerable augment de les possibilitats de tota la divisió, sempre seguint l'estructura de les edicions anteriors, es fa especialment patent per als productes químics, 661, sobretot en les subdivisions referents als productes químics agrícoles, 661.15, i els productes químics per al control de plagues, 661.16.

Els àcids orgànics i les corresponents sals i èsters (llevat dels peròxids) de la sisena edició, 661.73, passen ara al 661.74. El fosfogen, 661.992 a la sisena, passa ara al 661.97. Igual s'esdevé amb el monòxid de carboni, 661.993, que ara s'inclou al 661.97.

681.3 Equip per al processament de dades. Calculadores. Ordinadors

No s'ha incorporat cap canvi especialment substancial en aquesta classe tan necessitada de modificacions per tal d'esdevenir útil. Les variacions més destacables són la incorporació del número 681.3.062 per designar llenguatges artificials emprats per a la instrucció de les màquines i llenguatges de programació; altres programes i programes de suport, al 681.3.069; sistemes d'ordinadors, complexos multiordinadors i xarxes complexes, al 681.324; dispositius de memòria al 681.327.26 i 681.327.28; i, finalment, els diferents tipus d'impressores, a 681.625.9.

7. Belles arts. Jocs. Espectacles. Esports

En general, no s'aprecien canvis d'estructura ni de notació pel que fa al desenvolupament d'aquesta classe. Les subdivisions auxiliars referents als estils artístics s'han incrementat, especialment les de l'art medieval occidental 7.033.4/.5. Als moviments artístics moderns, 7.036, s'hi incorporen el postimpressionisme, 7.036.4 i el monumentalisme, 7.036.5. Igualment, s'hi introdueixen aspectes relatius a l'assaig i representació, 7.091.

72 Arquitectura

Les subdivisions d'aquesta disciplina, en aquesta edició, s'han desenvolupat força. D'aquest desenvolupament en surten reforçats: el disseny d'edificis en general, 72.011; els ordres de l'arquitectura clàssica (dòric, jònic, corinti), 72.014; i tècnica arquitectònica, 721.02, que passa de tres a setze subdivisions.

Una ampliació igual reben els edificis per a usos concrets: botigues i magatzems comercials, 725.21; hospitals i altres centres sanitaris, 725.51; esglésies cristianes, 726.591; s'hi han incorporat subdivisions pròpies per als diferents tipus d'edificis funeraris, 726.8. Els edificis escolars, 727.1 incorporen les concrecions aplicables a les escoles infantils, escoles de primària i escoles de secundària.

78 Música

Les subdivisions auxiliars especials incorporen les corresponents a les formes de les obres instrumentals 78.082/.086, en especial les formes menors (suites, sonates, rapsòdies, balades i popurris). Igualment s'amplien les formes de dansa, 78.085, (en la sisena edició formes ballables: ballets, etc.).

Dins les subdivisions principals desenvolupades, es poden destacar: el 781.8, teoria i formes de la música antiga, i les formes instrumentals en funció del nombre d'intèrprets, 785.

Es troben alguns canvis pel que fa a música per a instruments musicals concrets. Se n'incorporen de nous, com el 787.3, viola de gamba, o el 788.51 per a la flauta travessera. Cal advertir també que s'han desenvolupat algunes subdivisions tot afegint una xifra a la notació, a tall d'exemple: la música per a orgue, abans 786.6, ara és 786.61 i per al contrabaix es reserva el 787.41, en comptes de l'antic 787.4.

79 Diversions. Espectacles. Jocs. Esports

Per a tota la classe s'observa la continuïtat estructural respecte a l'anterior edició abreujada i l'ampliació moderada dels números de classificació. Algunes variacions a tenir en compte són:

791.43 Cinema. Pel·lícules

Aquesta nova edició proposa classificar les pel·lícules en funció:

a) del seu gènere (històriques, fantasia, tràgiques, etc.), aplicant les subdivisions auxiliars -1/-9 de la literatura, 82-1/-9.

b) del seu estil (surrealista, impressionista, etc.), mitjançant les auxiliars de .03 del 7. Les pel·lícules documentals ocupen el 791.43-92, que fins ara es destinava als noticiaris.

Les possibilitats de tractar la producció cinematogràfica, 791.44 es veuen incrementades amb la incorporació d'auxiliars especials i l'aplicació del .02, general per a tot el 7, per a les tècniques de filmació, 791.44.02.

Oci

Es desenvolupen diferents manifestacions de lleure com els focs d'artifici, 791.63, o els zos, 791.82, però desapareix de les taules el 791.862, corresponent a la tauromàquia.

792 Teatre

Es desenvolupen àmpliament les subdivisions existents a la sisena edició: vestuari, maquillatge, direcció, aspectes ètics i socials i tipus d'obres de teatre, que es troben dins del 792.02/.08. S'hi incorporen subdivisions que concreten els diferents tipus de producció teatral en el 792.2, i produccions musicals al 792.5. Tanmateix, es perd el número de divisió per a la sarsuela.

796 Esports

S'han desenvolupat les subdivisions auxiliars especials, especialment les referides a l'entrenament, 796.015, estratègia, 796.05, i tipus de competicions, 796.09. Quant a les divisions principals, l'ampliació més destacada se situa al 796.1, activitats de lleure a l'aire lliure. Finalment, cal advertir que en alguns casos s'ha desplaçat alguna activitat física al número de classe jeràrquica superior, per exemple: el 796.852, Jujitsu, passa a 796.85, esports orientals de lluita.

8. Lingüística. Filologia. Literatura

81 Lingüística i llengües

Aquesta classe ha sofert una profunda revisió i reestructuració. El contingut en l'antiga subdivisió del 800, Generalitats de la lingüística, es troba ara remodelat i profundament desenvolupat en el 81. A continuació s'ofereix una taula de conversió que indica els principals canvis, encara que es recomana consultar les taules originals donat que, llevat de les subdivisions 801.6, 801.7, 801.8, la numeració dins de cada subdivisió també ha variat:

- 800.2 Orígens i evolució del llenguatge
→ **81'0 Orígens i períodes del llenguatge. Fases de desenvolupament**
- 800.6 Ús i puresa de la llengua. Ús correcte. Ús incorrecte
→ **81'271 Ús i puresa de la llengua**
- 800.7 Coneixement pràctic de les llengües
→ **81'24 Coneixement pràctic de les llengües**
- 800.83/853 Llenguatge segons la forma de comunicació: formes escrites i orals
→ **81-2 (aproximadament)**
- 800.86 Formes especials de la parla pròpies de determinats grups o capes
→ **81'276 Dialectes socials. Formes vernàcules especials, argots.**
- 800.87 Dialectes. Varietats. Regionalismes
→ **81'28 Dialectologia. Lingüística geogràfica**
- 800.89 Llengües artificials (planificades). Llengües auxiliars internacionals. Idiomes internacionals
→ **811.92 Llenguatges artificials per a usar entre els homes. Llenguatges auxiliars internacionals (Interlingua)**
- 800.92 Llenguatges de programació: Algol, Cobol, Find, Fortran, etc.
→ **811.93 Llenguatges artificials per a la instrucció de màquines. Llenguatges de programació. Llenguatges d'ordinador**
- 800.95 Llenguatge mimic o per gestos o signes (no verbals)
→ **81'221 Comunicació no verbal**
- 801.1 Ortografia
→ **81'35 Grafemes. Ortografia. Lletreig**
- 801.2 Parts de l'oració
→ **81'367 Sintaxi**
- 801.3 Lexicologia. Lexicografia. Diccionaris
→ **81'373/'374 Lexicologia/Lxicografia. Diccionaris: compilació i contingut**
- 801.4 Fonètica. Fonologia. Fonofisiologia. Ortologia
→ **81'34 Fonètica. Fonologia**
- 801.5 Gramàtica
→ **81'36 Gramàtica**
- 801.56 Sintaxi: ordre i disposició de les paraules. Frases, proposicions
→ **81'367 Sintaxi**

D'altra banda, les llengües, abans 802/809, s'han traslladat al 811. A aquestes variacions, s'hi hauran d'afegir les introduïdes per les subdivisions auxiliars comunes de llengua (taula Ic) ja que, com s'ha dit, han estat profundament modificades.

82 Literatura

Es mantenen tots els auxiliars especials, notació inclosa, i es desenvolupen el 82-2, teatre, i el 82-31, novel·la. S'hi incorpora el 82-93, literatura infantil i juvenil.

L'antic 820/890, literatura i obres literàries, canvia a 821. Així doncs, s'hauran de contemplar les modificacions derivades d'aquest número de classe i les resultants de les subdivisions auxiliars de llengua (Taula Ic). Per exemple:

840 Literatura francesa → 821.133.1

9. Geografia. Biografies. Història

902/908 Arqueologia

En aquesta classe no es troben canvis importants, llevat d'alguna petita concreció, com en el cas de les tècniques de datació arqueològiques, 902.6, que incorporen nous mètodes (per exemple, la datació per carboni, 902.65).

S'han eliminat: la subdivisió 903.29, altres restes arqueològiques; les subdivisions corresponents al 903.53/.57, superestructura de les tombes; i, finalment, el 903.9, que permetia situar les restes arqueològiques diverses no contemplades en les altres subdivisions.

91 Geografia

Aquesta matèria no ha estat modificada en la seva estructura bàsica. Tantmateix, s'han desenvolupat algunes subdivisions al 910.2, tècniques d'exploració geogràfica, i s'han inclòs també noves subdivisions a la geografia urbana, especialment pel que fa als assentaments, 911.375, i a l'estructura interior de les ciutats, 911.375.6.

S'hauran de tenir en compte els canvis observats en les taules de subdivisions auxiliars comunes de lloc que s'han comentat anteriorment (Taula Ie). Les noves incorporacions permetran d'especificar els estudis de geografia regional al 913/919.

929 Estudis biogràfics

El poc desenvolupament que tenia aquesta subdivisió en l'anterior edició de la CDU obliga a considerar l'important creixement que presenta aquesta edició. L'heràldica, 929.6, es desenvolupa de manera important, concretament el 929.64, escuts d'armes, i es crea el 929.65, fonts heràldiques, amb les corresponents subdivisions. S'han creat auxiliars especials per al tractament de la noblesa, 929.7. L'estudi dels pavellons i banderes, 929.9, també incorpora noves subdivisions.

93/99 Història

Tampoc no es presenten canvis estructurals importants, tot i que caldrà tenir present que la història dels països i civilitzacions en diferents èpoques es veurà modificada per les variacions de les taules de subdivisions auxiliars comunes de lloc (taula Ie).

Com a petits canvis de notació, esmentar la història de la Primera Guerra Mundial, que passa de 940.3/.4 a 940.3, i la de la Segona Guerra Mundial, que canvia del 940.53/.54 al 940.53.

Cal prendre nota de les següents eliminacions: 930.223.4/.6, subdivisions de la diplomàtica; i 930.8, síntesi històrica, malgrat que es manté una de les seves subdivisions, el 930.85, història de la civilització.

4. Grau de recuperació de termes a través de l'índex alfabètic

Per tal d'analitzar la utilitat i fiabilitat de l'índex alfabètic, s'ha realitzat un estudi consistent en la recerca sistemàtica a l'índex d'una mostra de termes triada a l'atzar.

S'ha estudiat el conjunt format pel primer nom de divisió de cadascuna de les columnes de les taules. Es tracta d'un criteri que, tot i no seguir rigorosament els plantejaments de l'estadística en la tria de la mostra, respecta el pes específic de cada classe en referència al total. Si dins del mateix nom de classe hi ha més d'una expressió (per exemple a 357.2, *Remonta. Doma. Yeguada*), s'han buscat i comptabilitzat totes les incloses. La següent taula mostra la distribució per classes dels 1.447 epígrafs buscats i dels 641 recuperats:

Taula 1. Distribució per classes dels epígrafs buscats i dels epígrafs recuperats a l'índex.

Classe	Epígrafs buscats		Epígrafs recuperats	
	Nombre	% mostra	Nombre	% recuperat
0	48	3.3	29	60.4
1	40	2.8	26	65.0
2	50	3.5	28	56.0
3	297	20.5	105	35.3
5	270	18.7	100	37.0
6	590	40.8	275	46.6
7	105	7.3	61	58.8
8	23	1.6	6	26.1
9	24	1.7	11	45.8
Total	1.447	100	641	44.3

Com es pot observar, el grau de recuperació general de recuperació a l'índex és del 44,3%, és a dir que gairebé 56 de cada 100 expressions que apareixen a les taules sistemàtiques no són recuperables a través de l'índex. Paral·lelament, l'estudi del grau de recuperació per classes apunta que existeix un tractament equivalent de les ciències pures i tècniques (classes 5 i 6) amb la resta de classes de la CDU a l'hora de ser buidades. En el primer cas, se'n recupera un 43,6%, i, en el segon, un 45,31%. Igualment no s'observa que les classes més àmplies (3, 5 i 6) siguin les que millor es recuperen.

Paral·lelament a aquest estudi, s'han buscat 1.030 expressions contingudes en els epígrafs corresponents a totes les divisions inclosos en tres subclasses completes: subdivisions auxiliars de persona, -05; psicologia, 159.9; i farmacolo-

gia, 615. Del conjunt buscat a l'índex, s'han trobat 400 termes, això és el 38,8%.

D'altra banda, la comparació entre les taules i l'índex ha permès observar un seguit d'irregularitats en el moment d'aplicar la indexació, contradint els criteris de buidat enunciats en la introducció de l'obra (p. 3):

4.1. Buidat incomplet dels diferents epígrafs inclosos en un mateix nom de classe

Massa vegades es detecta que termes, suposadament sinònims o pertanyents al mateix nom de classe, són buidats de manera incompleta. En el llistat següent s'han subratllat els termes que no han estat indexats:

179.9	Virtudes. <u>Calidades positivas</u> . Humildad. Modestia. Benevolencia. Generosidad. Magnanimidad. <u>Amistad</u> . Sagacidad. Paciencia. Diligencia. Perseverancia. <u>Sentido del orden</u> . Fidelidad
348.325	<u>Pastores</u> . Párrocos. Vicarios parroquiales.
357.2	<u>Remonta</u> . Doma. <u>Yeguada</u>
544.45	Combustión. <u>Explosión</u> . Cinética de la combustión y de la explosión
547.42	<u>Poialcoholes y polimercaptanos y sus derivados</u> . Glicoles y glicerina.
549.76	Sulfatos. Cromatos. <u>Molibdatos</u> . <u>Wolframatos</u>
552.52	Rocas arcillosas. <u>Esquistos no cristalinos</u> ⁸
627.82	Presas. <u>Diques</u>
645.1	<u>Recubrimiento del suelo</u> . Alfombras. Esteras. Recubrimientos plásticos
7.01	<u>Estética</u> . Filosofía. <u>Gusto artístico</u> . Teoría del arte en general
7.071.2	Artistas interpretativos. Actores. <u>Directores</u> . Instrumentalistas. Cantantes. Bailarines
81'272	Sociolingüística aplicada. <u>Control de la lengua</u>

4.2. Buidat parcial de divisions pertanyents a la mateixa cadena

A continuació es relacionen aquestes incidències, subratllant els termes no inclosos en l'índex:

<u>273.22</u>	<u>Priscilianistas</u>
273.21	Maniqueísmo
<u>549.8</u>	<u>Minerales orgánicos</u>
549.4	Halogenuros
<u>553.96</u>	<u>Yacimientos de lignito</u>
553.53	Yacimientos de lava
<u>568</u>	<u>Saurópsidos</u> ⁹
567	Peces
<u>577.124.5</u>	<u>Biosíntesis de carbohidratos y polisacáridos</u>
577.122.5	Biosíntesis de proteínas
<u>598.615</u>	<u>Crácidos</u>

8. En canvi, l'índex recull Esquistos cristalinos.

9. En canvi, s'han buidat dos específics d'aquesta classe: 568.1 Reptiles; 568.12 Ofidios.

598.111	Rincocéfalos
<u>611.632</u>	<u>Epidídimo</u>
611.631	Testículo
<u>621.771.07</u>	<u>Cilindros de laminación</u>
621.771.06	Trenes de laminación
<u>637.07</u>	<u>Examen, comprobación y análisis de los productos animales</u>
637.05	Productos animales - calidad y propiedades
<u>638.144</u>	<u>Alimentación de las abejas</u>
638.145	Abejas - cría
<u>639.3.032</u>	<u>Hibridización [dels peixos]</u>
639.3.043	Alimentación de los peces
<u>662.944</u>	<u>Hornos para combustibles líquidos con dispersión de combustible por inyección de aire, vapor, gas</u>
662.942	Hornos para combustibles líquidos con dispersión centrífuga del combustible
<u>728.52</u>	<u>Hoteles de estaciones de verano, vacaciones, etc.</u>
728.51	Hoteles (hoteles urbanos), Hoteles de lujo, privados, comerciales

4.3. Quan un terme apareix, primer en un nom de divisió i en una de les seves subdivisions, l'índex remet només al superior i no a l'específic, la qual cosa obliga sempre a repassar totes les subdivisions per assegurar que apliquem al número concret

En els casos seqüents la remissió no s'efectua al número de classe inferior, sinó al superior:

Concepte	Número de classificació	
	a les taules	a l'índex
Economía socialista	330.342.151	330.342.15
Penas físicas	343.255	343.25
Combustión	544.452	544.45
Glicerina	547.426.1	547.42 ¹⁰
Radioterapia	615.849	615.8
Tornillos de mariposa	621.882.218	621.882.21
Sedimentación	66.066.7	66.066
Armas blancas	672.711	672.71 ¹¹
Métodos de trabajo	72.021	72.02
Revistas	792.75	792.7
Sociolingüística	81'272	81'27

Hom pot observar que, en alguns casos, el nivell de la remissió no és l'immediatament superior sinó dos nivells per sobre de la divisió estudiada (glicerina i combustió).

10. En canvi, la remissió d'«etilenglicol» és correcta.

11. En canvi, la remissió de «cuchillos» és correcta.

4.4. Diferències de redactat entre les taules i l'índex

Amb diverses variants, es dona aquest fenomen en els casos següents:

323.27	taules:	Revolución
	índex:	Revolución política
336.27	taules:	Préstamo público. Endeudamiento del Estado. Deuda pública.
	índex:	Deuda del Estado
343.412	taules:	Delitos contra la humanidad y los derechos humanos
	índex:	Delitos contra los derechos humanos
378.142	taules:	Tasas, tarifas, matrículas, etc
	índex:	Tasas universitarias Matrícula universitaria
398.22	taules:	Sagas
	índex:	Sagas populares ¹²
553.04	taules:	Recursos y reservas minerales
553.04.1	taules:	Recursos potenciales
	índex:	Recursos minerales ¹³
556.54	taules:	Desembocaduras. Estuarios. Deltas.
	índex:	afegeix en tots els casos «de ríos (hidrologia)»
621.377.4	taules:	Memorias analógicas
	índex:	Memorias eléctricas analógicas
626.93	taules:	Canales cerrados al nivel del mar
	índex:	Canales marítimos cerrados
637.06	taules:	Faltas, defectos, contaminación y adulteración de los productos animales
	índex:	productos animales-adulteración
658.8.031	taules:	Cálculo del precio de venta
	índex:	Precios de fábrica (organización de empresas)
662.942	taules:	Hornos para combustibles líquidos con dispersión centrífuga del combustible
	índex:	Hornos para combustibles líquidos ¹⁴
7.036.2	taules:	Movimientos impresionistas
	índex:	Impresionismo ¹⁵
81'272	taules:	Sociolingüística aplicada
	índex:	Sociolingüística

12. Seguint la pauta de l'entrada anterior —Sagas (género literario)—, l'entrada hauria d'ésser Sagas (tradición).

13. S'efectua la remissió a 553.04.1.

14. Aquesta omisió en el redactat pot fer confondre aquesta divisió amb la 662.944 (injecció d'aire).

15. Terme que apareix en el 7.036.

4.5. Aplicació de l'entrada directa en uns casos i de la inversió en d'altres

S'efectua entrada directa en els següents casos:

378.124	Personal docente universitario
591.613	Cría de animales
665.6	Tecnología del aceite mineral ¹⁶
781.62	Ritmo. Métrica. Dinámica. Entonación
936.4	Historia de los celtas [i subdivisions següents]

En canvi, s'aplica la inversió en tots els auxiliars especials d'Astronomia i, per exemple, a:

347.96	taules:	Oficiales de los tribunales de justicia
	índex:	Tribunales de Justicia - Oficiales
579.8	taules:	Clasificación y sistemática de los microorganismos
	índex:	Microorganismos-clasificación y sistemática
638	taules:	Cría de insectos
	índex:	Insectos - Cría
78.01	taules:	Estética. Filosofía. Gusto y teoría de la música
	índex:	Música - Teoría
801	taules:	Prosodia. Ciencias auxiliares y fuentes de la Filología
	índex:	Filología-ciencias auxiliares Filología - Fuentes

La història dels països ha estat indexada seguint els dos criteris:

s'indexen per «Història»

s'indexen pel nom del país

Historia de Méjico
Historia de Nigeria
Historia de Palestina
...

Brasil (historia)
Ecuador (historia)
Panamá (historia)
...

4.6. Buidat parcial dels diferents aspectes en què apareix un mateix concepte

És sabut que un mateix concepte pot estar tractat a diferents llocs de la classificació. L'índex hauria d'indicar-los sense excepció, la qual cosa no succeeix en els números de classe subratllats:

16. Hi ha entrades per «aceites minerales».

Amistad	177.6 ; <u>179.9</u> ; 392.71
Marcas comerciales	347.772; <u>543.533.2</u>
Pastores	262.43 ; <u>348.325</u>
Armas de fuego	<u>351.753</u> ; 623.422
Vías acuáticas	<u>351.79</u> ; 711.76
Pesos y medidas	<u>351.821</u> ; 389
Defensa civil	342.742 ; <u>351.862</u> ; 355.58
Doma	<u>357.2</u> ; 636.088
Procesos catalíticos	<u>542.97</u> ; 66.097
Metales alcalinotérreos (química inorgánica)	<u>546.40</u> ; <u>661.841</u> ; 669.89
Sulfatos. Cromatos	546.226 ; <u>549.76</u>
Vainas sinoviales	<u>611.75</u> ; 616.76
Epidídimo	<u>611.632</u> ; 616.682
Cinturón de seguridad	<u>614.895</u> ; 629.3.049
Colorantes	667.2 ; 667.622 ; <u>678.047</u>
Pigmentos	647.97 ; 667.622 ; <u>678.047</u>
Caminos	625 ; <u>712.36</u>
Condecoraciones	737.22 ; <u>929.71</u>

Remarquem que en alguns casos les taules no efectuen la referència «vegeu també» entre els diferents números de classe que afecten al mateix concepte.

4.7. No s'incorporen a l'índex els auxiliars especials,

contràriament al que indica la introducció (CDU, 1995: 3). Hi ha molts exemples corresponents a Astronomia (52) segons la mostra analitzada, i la tendència es confirma en els corresponents a Farmacologia (615). Dos exponents d'una extensa llista poden ser: 52-728, Neutrinos, i 52-853, Ionosfera.

Finalment, amb relativa poca freqüència en comparació amb les irregularitats anteriors, s'ha pogut observar que:

4.8 Es buiden les subdivisions específiques i no les superiors en casos en què els epígrafs es refereixen a conceptes d'abast diferent; per exemple, es buida Colesterol, lanolina, 547.922, i no el seu concepte superior, Esteroides, 547.92.

4.9 S'usen diverses formes escrites per al mateix concepte: Furierismo, 141.830, Fourierismo, 330.84.

5. Síntesi

Quant al contingut, la característica inherent a una edició mitjana, augment del nombre d'índexs respecte a qualsevol versió abreujada, coincideix en aquest cas amb canvis estructurals importants que afecten principalment les subdivisions auxiliars comunes de llengua, la mecànica i la filologia.

Per a la resta de la CDU s'ha pogut comprovar el ja previsible desenvolupament de l'estructura plantejada en la sisena edició abreujada, en alguns casos adequant-se als canvis de les disciplines o a la realitat. Aquest és el cas de les subdivisions auxiliars comunes de lloc i, amb menor abast quantitatiu, en la totalitat de les classes no esmentades anteriorment.

Excepte en les subdivisions auxiliars comunes de lloc, tots els casos esmentats presenten modificacions tendents a cancel·lar i deixar lliures subdivisions completes i, consegüentment, a incloure més conceptes en una de sola. En la classe 8 s'ha modificat l'apartat de generalitats de lingüística, que passen al 81 i la literatura s'aplega íntegrament dins del 82, cancel·lant-se la resta de subdivisions fins al 89. Aquestes modificacions es veuran també afectades per les realitzades en les subdivisions auxiliars comunes de llengua, sempre seguint el criteri de cancel·lació de subdivisions completes (per exemple, totes les llengües usuals en el nostre entorn cultural queden incloses en l'índex =1 i les corresponents concrecions).

Les subdivisions auxiliars comunes de lloc reflecteixen l'actual ordenació política de l'antiga Iugoslàvia amb la inclusió d'índexs nous. Es podran classificar sense problemes documents referits a Alemanya, l'antiga URSS, Txèquia i Eslovàquia, la versió abreujada ja ofería aquesta possibilitat, però s'hi observen canvis d'índex per als *lander* alemanys. Quelcom semblant s'esdevé en el cas de Portugal i als Països Baixos, dos estats que no han sofert cap canvi geopolític.

El 531, Mecànica, presenta dos tipus de variacions. La primera s'inscriu en la tònica enunciada: la matèria que abans comprenia els índexs 531/534 s'incorpora en una única subdivisió principal, 531, per deixar lliures la resta. La segona diferència respecte a la sisena edició abreujada consisteix a incorporar una terminologia totalment nova, possiblement com a reflex d'una visió de la matèria més acord amb la contemporània.

6. Valoració de l'obra

L'optimització dels recursos als centres documentals passa necessàriament per una agilitació dels processos tècnics del tractament dels documents. L'eficàcia professional augmenta si les eines de treball es caracteritzen per una llegibilitat correcta, uns continguts actualitzats d'acord amb les necessitats derivades dels documents processats i un accés ràpid mitjançant un índex fiable. Aquestes tres condicions no sempre s'acompleixen en el present cas, tal i com es mostra a continuació.

6.1. Llegibilitat

Els especialistes en informació que hagin incorporat l'edició mitjana, s'hauran adonat que la tipografia usada a les taules n'alenteix la consulta i, en conseqüència, es tarda més a localitzar un concepte. De fet, l'actual presentació suposa una densitat tipogràfica a la qual l'especialista s'haurà d'acostumar, havent de repassar columnes senceres quan tracti de localitzar números de classe jeràrquicament superiors/inferiors perquè, i potser aquest és el principal escull a una llegibilitat correcta, el doble espai i la negreta no són suficients per aclarir absolutament l'estructura de la taula. La tipografia emprada a l'índex no és potser tampoc la més agradable ja que falten sagnats, especialment quan es repeteix la primera paraula.

Igualment cal lamentar la falta de referències que indiquin la cancel·lació de números classificadors, al contrari que la sisena edició. Els autors haurien d'haver tingut en compte que els primers usuaris d'aquesta obra serien centres on ja s'utilitzava aquesta sisena edició. Ara, aquests centres es trobaran que hauran de repassar tots els seus números de classificació i comprovar si encara són vàlids, revisió que exigirà un temps que no sempre es té. Per citar només un exemple, els canvis introduïts a la mecànica exigien unes notes d'advertiment i les modificacions fetes a les llengües i a la lingüística, demanaven unes concordances entre els antics números classificadors i els nous.

6.2. Contingut de les taules

L'important increment de números de classe és, indubtablement, un pas endavant pel que fa a l'augment de possibilitats a l'hora de classificar documents. Malauradament, en certs temes, l'increment quantitatiu de classes no ha estat acompanyat d'una millora qualitativa en aspectes que ja en la sisena edició presentaven problemes. És el cas de:

14, sistemes filosòfics, que no incorporen subdivisions per a escoles com l'estructuralisme o el postmodernisme.

159.9, psicologia, subdivisió que no recull suficientment les aportacions de les escoles psicològiques modernes i contemporànies (psicologia evolutiva, cognoscitivisme). De la mateixa manera, el **159.961, parapsicologia**, pot continuar essent insuficient per classificar la producció documental actual.

29, religions no cristianes: per exemple, el 297, Islam, continua en un estat raquític de desenvolupament.

37, educació: continua essent difícil el tractament tècnic de la producció documental nascuda arran de la LOGSE.

502, natura ; 504, ciències del medi ambient; 574, ecologia: amb el manteniment d'aquests tres índexs persisteix la dispersió dels documents i les notacions complexes per als documents que contempnen tots tres aspectes. Malgrat l'ampliació enunciada per a tota la classe, a nivell pràctic continuaran havent-hi problemes a l'hora d'establir la pertinença a una o altra divisió.

53, física: continua estructurada en base als continguts de la física clàssica, la qual cosa dificulta la classificació dels documents actuals.

61, medicina: subclasse en la qual es troba a faltar un millor tractament de la pediatria, 616-053.2, i de la infermeria, 616-083, que roman inalterada. Quant al 613, higiene privada, hom pot trobar a faltar un índex que reculli el concepte «vida sana» (a través de l'alimentació, de l'esport, etc.), número de classificació molt útil per als documents actuals que parlen de com portar una vida sana. Igualment, es desenvolupa poc tot allò relacionat amb l'organització dels serveis sanitaris i de la protecció de la salut, 614.1/7, àmbit on cal incloure tot allò relacionat amb l'actual salut pública.

655, indústries gràfiques, indústries del llibre, que no contempla procediments com l'edició electrònica o l'autoedició. La solució per cobrir aquests aspectes rau en l'ús d'algunes subdivisions del 681.6.

681.3, equipament per al processament de dades, calculadores, ordinadors: es mantenen els problemes ja coneguts per classificar els documents. El números disponibles són del tot insuficients per a designar d'una manera correcta les matèries dels documents actuals.

Part d'aquestes mancances quedaran resoltes un cop siguin efectives les modificacions que el Consorci de la CDU ha proposat a les *Extensions and Corrections* de 1994¹⁷. El pla d'actuació a sis anys vista preveu: a) la reestructuració de les classes 33, 37, 61¹⁸, 64, 65, 77; b) la creació d'una nova classe per a les tecnologies i ciències de la informàtica¹⁹ i de la tecnologia i ciència nuclear, i c) la revisió de les subdivisions auxiliars de persona i de les classes del 32, 34, 50, 51, 55, 56/59, 612.38, 624, 629, 64, 69 i 72.

17. *Extensions and corrections to the UCD 16*. The Hague: UDC Consortium, 1994

18. Es pot trobar una primera proposta de reorganització de la medicina, 61, a: *Extensions and corrections to the UDC 18*, 1996, p. 18-77. Els canvis introduïts modifiquen completament els números de classe que fins ara es venien aplicant. A la tardor de 1997 apareixerà la resta de la taula.

19. La nova classificació per a la informàtica es pot trobar a *Extensions and corrections to the UDC*, 17, 1995, p. 121-131. Aquesta subclasse s'ha reestructurat completament i s'ubica ara al 004

6.2. Validesa de l'índex

De l'estudi presentat a l'apartat 4 d'aquest treball, es desprèn que l'índex recull només el 44,3% dels termes d'una mostra escollida a l'atzar. Les omissions trobades, en alguns casos, contradiuen els criteris exposats en la introducció a l'índex. Els problemes detectats han estat: buidat parcial dels diferents epígrafs que apareixen en el mateix nom de classe; remissió al número de classe més general quan el nom de classe és en una de més concreta i que no s'incorporen sempre a l'índex les subdivisions auxiliars especials. Que una paraula no aparegui a l'índex no ens garanteix en absolut que no sigui a les taules.

La confecció d'un índex es justifica en tant que serveix de clau per accedir al cos central d'una obra. Tot i ser obligatòria la consulta de les taules per poder classificar, tal com enuncia el pròleg del segon volum, aquesta via d'accés constitueix una via d'estalvi de temps per agilitar les primeres gestions de l'analista documental.

Què s'ha d'esperar d'un índex? A més a més d'una correcta llegibilitat, ha de ser fiable. La fiabilitat es resol amb exhaustivitat i rigor en l'aplicació del criteri d'indexació de cada entrada. No s'acaba d'entendre perquè coexisteixen dos criteris d'indexació, per exemple: «Historia de España» es troba a la «h» i «Brasil (historia)» a la «b».

Les característiques assenyalades no s'acompleixen segons la mostra estudiada, amb la qual cosa ni es garanteix l'exhaustivitat dels termes de les taules, ni es permet una visió panoràmica de tots els aspectes sota els quals és estudiat un terme.

De cara al futur, convindria analitzar la possibilitat de confeccionar un índex a tall de tesaurus, la qual cosa estalviaria l'ús de dues eines diferents, una per classificar i l'altra per indexar. Ben cert que dur a terme la proposta enunciativa comportaria un control terminològic molt més rigorós que l'actual però, sense cap mena de dubte, l'esforç valdria la pena.

6.3 Conclusió

Era d'esperar que una norma d'abast nacional es presentés de forma més acurada, amb una millor distribució de la informació, amb les mínimes errades tipogràfiques²⁰ i sense aparents faltes de revisió,²¹ garantint un contingut i una presentació de màxima qualitat.

20. Alguns exemples d'errades tipogràfiques greus són: manca de l'ús de negreta per destacar el nom d'alguns estats (República Eslovaca, Principat de Liechtenstein o Bòsnia i Hercegovina); la separació entre la subclasse del 37 i la del 38, en què no s'usa ni l'espaiat ni la negreta com en els altres casos; els errors en l'índex a l'hora d'indicar els números de classe a, per exemple, «Mudos (personas) (auxiliar común)» o «Sordos (personas) (auxiliar común)», o dels geogràfics dels rius Dnieper i Dniester.

Tot i aquestes mancances, l'edició mitjana de la CDU representa un pas endavant per als classificadors que l'adoptin. Els analistes documentals, sempre després de complementar el present estudi amb les seves apreciacions professionals, podran gaudir d'una eina molt més completa, molt més perfilada que la sisena edició abreujada. La CDU continua essent una eina de treball important, perquè no es pot renunciar a un llenguatge universal que permet consultar els fons d'un servei d'informació, independentment de la llengua dels seus catàlegs, ni a una eina que facilita l'ordenació física dels documents. Només una perfecta indexació i un acurada classificació permeten recuperar convenientment els documents.

21. Es pot suposar que el comentari que trobem sota el número de classe 791.44.071 pertany a un esborrany: «*subdivisiones aproximadamente como en 7.01.. (pero .071.5 tiene un significado diferente al de aqui)*» (CDU, 1995, p. 604).